

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16.12.1997, sp. zn. 13 To 633/97, ECLI:CZ:KSHK:1997:13.TO.633.1997.1

Číslo: 6/2000

Právní věta: U pachatele trestného činu, který požívá po delší dobu ve větší míře omamné nebo psychotropní látky, se může jednat o chorobnou závislost na takových látkách a tato skutečnost může mít vliv i na jeho ovládací či rozpoznávací schopnosti v době činu. Pro rozhodnutí v takové trestní věci je proto zpravidla třeba opatřit znalecký posudek zaměřený na objasnění příslušných odborných otázek. Objasnění takových okolností nezbytných pro závěr o příčetnosti obviněného v době činu patří mezi základní skutečnosti důležité pro rozhodnutí ve věci, a pokud takový důkaz chybí, lze to považovat za důvod k vrácení věci státnímu zástupci k došetření podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř.

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 16.12.1997

Spisová značka: 13 To 633/97

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dokazování

Předpisy: 140/1961 Sb. § 12 141/1961 Sb. § 105 odst. 1 141/1961 Sb. § 188 odst. 1 písm. b)

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud zamítl stížnost okresního státního zástupce v Pardubicích proti usnesení Okresního soudu v Pardubicích ze dne 14. 10. 1997 sp. zn. 2 T 212/97.

Z odůvodnění:

U Okresního soudu v Pardubicích byla podána obžaloba na obžalované D. B., J. B., E. B., A. B., A. Č., A. F., R. F., D. J., M. M., R. M., D. M., L. P. a J. Š. pro trestné činy nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek podle § 187 odst. 1 a § 187 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák. Trestné činnosti se měli dopustit tím, že obvinění J. B. a D. J. vyráběli v období let 1995 až 1997 pervitin a sami prostřednictvím dalších osob tuto látku prodávali. Další obvinění pervitin užívali a prodávali či přenechávali jiným osobám a často také mezi sebou. Někteří z obviněných se takového jednání dopustili i vůči A. Č. a D. B. v době, kdy jim ještě nebylo 18 let. Obvinění A. F. a R. F. se pak dopustili i majetkové trestné činnosti, zejména krádeží v obchodním domě v P.

Napadeným usnesením okresní soud podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. vrátil věc státnímu zástupci k došetření. Rozhodl také o žádostech obviněných L. P. a R. F. o propuštění z vazby a změnil vazební

důvody u J. B. a J. Š. Rozhodnutí o vrácení věci k došetření soud prvního stupně odůvodnil tím, že u obviněných J. B., R. F., M. M., L. P., J. Š. a D. J. byly vypracovány znalecké posudky znalců psychiatrů, z nichž vyplynula závislost obviněných R. F., J. Š., L. P. a J. B. na pervitinu a bylo konstatováno snížení ovládacích a rozlišovacích schopností. Přitom podle soudu prvního stupně nebylo reagováno na zjištění z výpovědí dalších obviněných, že rovněž dlouhodobě užívali drogu. Podle soudu prvního stupně obvinění E. B., A. F. a D. B. vzhledem k dlouhodobému užívání drog měli být rovněž podrobeni znaleckému zkoumání, neboť nelze vyloučit jejich drogovou závislost. Jejich tvrzení, že v posledních měsících s užíváním drog přestali, nemusí být věrohodné. Právě ze znaleckého posudku bude možné zjistit, zda obvinění nemají dotčeny ovládací či rozpoznávací schopnosti a zda bude nutné uložit ochranné léčení a v jaké formě. Dále soud prvního stupně považoval za potřebné přesněji zjistit, zda obvinění znali skutečný věk D. B. a A. Č. v době, kdy jim přenechávali či prodávali drogy. Měla by být opatřena i fotografie mladistvé A. Č. z roku 1996, kdy se stýkala s obviněnými.

Proti tomuto usnesení podal včas stížnost státní zástupce. Namítl, že u těch obviněných, u kterých bylo patrné, že drogy užívají soustavně a delší dobu, byly vyžádány znalecké posudky znalců psychiatrů. U těch obviněných, u kterých se soustavné používání drogy neprokázalo, nebyla drogová závislost zkoumána.

Podle stěžovatele by provádění znaleckých posudků u všech obviněných bylo neekonomické, neboť jde o finančně náročný úkon, a nadbytečné, neboť další obvinění na užívání drog nebyli závislí. Požadavek okresního soudu na bližší zjišťování věku A. Č. a D. B. a znalosti tohoto údaje ostatními obviněnými je rovněž nadbytečný - při hlavním líčení může soud prvního stupně potřebné údaje sám zjistit. Navíc se obvinění většinou mezi sebou dobře znali, neboť byli přibližně stejného věku. Navrhl, aby krajský soud zrušil napadené usnesení a uložil okresnímu soudu ve věci jednat a rozhodnout.

Z podnětu podané stížnosti přezkoumal krajský soud napadené usnesení i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnosti nelze vyhovět.

Stížnostní soud se ztotožnil s námitkou stěžovatele týkající se požadavku okresního soudu na zjištění toho, jestli obvinění v kritické době znali věk A. Č. a D. B.

Tuto skutečnost lze zjistit při výsleších, které okresní soud v případě nařízení hlavního líčení v této věci bude provádět. Další důvod vrácení věci k došetření, a sice požadavek zpracování dalších znaleckých posudků, však stížnostní soud považuje za podstatně závažnější a jeho provedení za potřebné. Předně soud prvního stupně ve svém rozhodnutí nestanovil požadavek provést znalecké zkoumání všech zbývajících obviněných, jejichž duševní stav dosud nebyl zkoumán.

Okresní soud ve svém rozhodnutí uvedl pouze tři jména. Obvinění E. B., A. F. a D. B. skutečně ve svých výpovědích uvedli, že užívali drogy poměrně dlouhou dobu, byť v různé intenzitě. Krajský soud má zato, že už tato skutečnost může být takového rázu, aby ovlivnila ovládací či rozpoznávací schopnosti obviněných tak, jak to bylo zjištěno i v případech obviněných R. F., J. Š., A. P. a D. B. I když není důvod předpokládat, že by ovládací či rozpoznávací schopnosti dalších obviněných byly zcela vymizelé, je třeba s jistotou znát rozsah případného ovlivnění, neboť jde o skutečnost, kterou soud hodnotí při posuzování míry zavinění i při ukládání trestu. Kromě tří obviněných, jejichž znalecké zkoumání okresní soud požaduje, má stížnostní soud zato, že znalecké zkoumání duševního stavu by mělo být provedeno také u obviněné A. Č., která užívala drogu od konce roku 1995, u D. M., jenž přiznal užívání drogy také od konce roku 1995, a pokud jde o obviněné R. M. a A. B., ponechává stížnostní soud rozhodnutí na zvážení státnímu zástupci, neboť u obou těchto obviněných délka doby, po kterou užívali drogu, není podle jejich vyjádření nijak dlouhá.

Krajský soud považuje rozhodnutí okresního soudu o vrácení věci k došetření za správné z důvodů,

které byly uvedeny, a v rozsahu, který byl popsán. Výjimku tvoří nadbytečný požadavek soudu prvního stupně na doplňování výsledků obviněných ve vztahu k věku D. B. a A. Č. V tomto směru je napadená stížnost oprávněná, avšak další námitky, které státní zástupce vůči napadenému rozhodnutí uplatnil, stížnostní soud nepovažuje za správné a má zato, že doplnění dokazování v naznačeném smyslu je pro rozhodnutí nutné. Proto byla stížnost státního zástupce jako nedůvodná podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnuta.